

Asia: VN/1169/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Veroasiantuntijat ry:ltä (jäljempänä myös ”SVA”) lausuntoa hallituksen esityksestä laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta.

SVA kiittää annetusta lausuntomahdollisuudesta ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

1. Yleiset kommentit muutoksista

SVA pitää yleisesti tärkeänä, että rajat ylittävään työskentelyyn liittyvää verotusta koskevaa lainsäädäntöä päivitetään ja täsmennetään. Rajat ylittävää työskentelyä koskevaa Henkilökuntaetujen verotusta koskevat säännökset, keskeisimmin tuloverolain (1535/1992, ”TVL”) 69 §, ovat sanamuodoltaan ja sisällöltään varsin epätasällisia ja yleisluontoisia. SVA pitää näin ollen yleisesti kannatettavana, että aihepiiriä koskevaan lainsäädäntöön esitetään mahdollisimman yksityiskohtaisia, täsmällisiä ja selkeästi rajattuja sekä oikeudellisesti perusteltuja tulkintakannanottoja verotuskäytännön ennustettavuuden ja yhdenmukaisuuden edistämiseksi. SVA pitää edellä mainittua veropolitiikkaa merkityksellisenä hallitusohjelman tavoitteisiin Suomen vetovoimaisuuden ja osaaajapulan korjaamiseen pääsemisessä. SVA tukee siten yleisesti ehdotettuja muutoksia nykyiseen verolainsäädäntöön, sillä SVA:n näkemyksen mukaan muutokset yleisesti

ottaen edistävät edellä mainittuja tavoitteita, mutta näkee mahdollisuuksia ajatella kokonaisuutta myös laajemmin.

SVA esittää jäljempänä seuraavat yksityiskohtaisemmat kommentit muutoslouonnoksien tietyistä kohdista.

2. Tarkemmat kommentit

Kohta 4.1.7 Rajat ylittävään työskentelyyn liittyvä kulttuuri-, kieli- ja muu valmennus

Työnantajan järjestämään rajat ylittävään työskentelyyn liittyvää kulttuuri-, kieli- ja muuta valmennusta koskevaan kohtaan ehdotetaan täsmennyksiä tuloverolakiin, jossa edellä mainitut koulutukset säädettäisiin tuloverolaissa verovapaaksi eduksi työntekijälle. SVA:n näkemyksen mukaan esitetyt täsmennykset ovat hyödyllisiä ja ovat omiaan selkeyttämään ja täsmentämään tuloverolain 69 b §:ssä tarkoitettua työnantajan verovapaasti kustantaman koulutuksen soveltamisalaa sekä ovat linjassa hallitusohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden kanssa. Vaihtoehtoisesti, SVA myös ehdottaa, että tuloverolain 69 b §:n alle kirjattaisiin oma momentti, jossa käsiteltäisiin rajat ylittäviä tilanteita ja näihin liittyvien valmennuksien verotusta.

Ehdotuksessa perheenjäsenten valmennuksista aiheutuvat kustannukset rinnastetaan työskentelypaikan sijainnista johtuviin muutto- ja matkakuluihin rinnastettaviin kustannuksiin, jonka perusteella perheen kustannuksia puolletaan edelleen veronalaiseksi eduksi. Tämä poikkeaa työntekijän saaman edun verokäsittelystä. SVA pitää jossain määrin epä johdonmukaisena ehdotuksessa esitettyä näkemystä perheenjäsenille tarjottujen valmennuksien veronalaisuudesta.

Mikäli Suomen osaajapulaa halutaan ratkaista työperäisen maahanmuuton avulla, SVA katsoo, että työntekijän perhe on otettava myös huomioon. Perheen sopeutuminen Suomeen on työntekijän viihtymisen sekä pysyvän asettautumisen kannalta kriittinen tekijä. Koska valmennuksien tarkoituksena on lähtökohtaisesti varmistaa rajat ylittävän työskentelyn onnistuminen, SVA näkee, että olisi perusteltua säätää myös perheenjäsenille tarjottu valmennus verovapaaksi eduksi. SVA haluaa myös korostaa, että jos perhe ei muuta työntekijän mukana Suomeen, syynä esimerkiksi huoli sopeutumisesta, ja työntekijä katsotaan tästä syystä muualla asuvaksi verosopimuksen mukaisesti, ei veroja makseta kokonaisuudessaan Suomeen.

Suomen arvotus ulkomaisten osaajien silmissä on laskenut samaan aikaan kun globaali kilpailu osaajista on koventunut. Ottaen huomioon Suomen geopoliittisen haasteellisuuden, korkean elinkustannustason sekä verotuksen, ja haastavan kielen, ovat kaikki mahdolliset tuet verrattain pieniä kustannuksia, jotta työntekijä ja perhe saadaan houkuteltua sekä sopeutumaan Suomeen. SVA näkee, että mikäli työnantajat eivät voi tarjota työntekijälle ja tämän perheelle tukea kulttuurin, kielen ja paikallisten tapojen tuntemiseen, voi tällä olla vaikutusta työntekijän halukkuuteen

muuttaa Suomeen. Yhteiskunnallisesta näkökulmasta on tärkeää, että Suomeen muuttavat integroituvat yhteiskuntaan ja sen tapoihin ja tottumuksiin. Tärkeä osa tätä integroitumista on näiden tapojen tuleminen tutuksi. SVA katsoo, että valmennuksien tarjoaminen verovapaasti sekä työntekijälle että perheelle voisi kannustaa työnantajia tarjoamaan valmennuksia sekä ennalta auttaa työntekijän ja perheen sopeutumista. Sujuva integroituminen yhteiskuntaan helpottaa myös pysyvää asettautumista Suomeen.

Kohta 4.1.8 Muuttokustannukset

Työnantajan työntekijälle maksamia muutto- ja siihen liittyviä matkakustannuksia ehdotetaan kokonaisuudessaan verovapaaksi eduksi työntekijälle nykyisen 50 % prosentin sijaan sekä komennusvakuutuksen verovapauden kirjaamista lakiin työntekijän lisäksi tämän perheenjäsenille. Lisäksi työntekijän perheen vastaavia muutto- ja matkakustannuksia ehdotetaan muutettavan verovapaiksi korvauksiksi. SVA:n näkemyksen mukaan esitetyt laajennukset nykysääntelyyn ja verotuskäytäntöön ovat hyödyllisiä ja auttavat houkuttelemaan työntekijöitä Suomeen sekä ovat linjassa hallitusohjelmassa esitetyn kirjaamisen työntekijän etuuksien verovapauden laajentamisen kanssa. SVA pitää verovapauden laajentamista myös perheen kustannusten korvaukseen merkittävänä tekijänä perheellisten ulkomaisten työntekijöiden houkuttelemisessa Suomeen.

Kohta 4.1.9 Työnantajan maksamat viranomaisrekisteröinnit ja eräät muut maahantuloon liittyvät kustannukset

Työnantajan kustantamia viranomaismaksuja ja ulkopuoliselta palveluntarjoajalta ostettuja palveluita liittyen passin, viisumin, työ- ja oleskeluluvan, veronumeron sekä henkilötunnuksen osalta ehdotetaan säädettäväksi sekä työntekijän että perheenjäsenten osalta verovapaiksi eduiksi. SVA:n näkemyksen mukaan esitetyt laajennukset ovat hyödyllisiä edistämään osaaajapulan korjaamista Suomessa.

SVA kuitenkin katsoo, että esitetyt muutokset eivät ole tarpeeksi kunnianhimoisia. Edellä mainittuja lupien hankinnasta johtuvia kustannuksia esitetään verovapaaksi työnteon edellytyksinä. SVA:n näkemyksen mukaan työnteon edellytyksinä Suomessa tulee katsoa yhtä lailla esitettyjen muutoksien lisäksi pankkitilin avaaminen sekä laajempien veropalveluiden, kuten verokortin hankinnan, tarjoamista verovapaasti. Ehdotuksessa käsitellään veronumeron hankinnasta aiheutuvia kustannuksia, mutta SVA:n näkemyksen mukaan työskentelyn edellytyksenä voidaan samoin perusteita pitää myös verokortin hakemista sekä Suomen verojärjestelmän peruseriaatteiden läpikäyntiä koulutusmielessä. Lisäksi SVA katsoo, että veroilmoituksessa avustamista esimerkiksi tulovuonna voitaisiin pitää työntekijän verovapaana etuna. Tällä hetkellä ulkopuoliselta palveluntarjoajalta ostettu tuki henkilön tuloveroilmoituksessa avustamisessa muodostaa työntekijälle veronalaisen edun.

Suomessa palkanmaksun ja täten työskentelyn edellytyksenä on suomalaisen pankkitilin olemassaolo, jonka hankinnasta aiheutuvia kustannuksia pidetään tällä hetkellä veronalaisena etuna työntekijälle. SVA katsoo, että pankkitilin hankinta on kriittinen, sillä harva suomalainen työnantaja

suostuu maksamaan palkkaa ulkomaiselle pankkitilille. Pankkitilin hankinta on usein myös työlästä, varsinkin EU:n ulkopuolelta tuleville henkilöille. Täten SVA näkee, että pankkitilinhankinnasta aiheutuvien kustannuksien ei tulisi muodostaa veronalaista etua työntekijälle ja lainsäädäntöä tulisi laajentaa tältä osin.

SVA katsoo lisäksi, että ehdotusta tulisi täsmentää EU-rekisteröinnistä aiheutuvien kustannuksien osalta. EU-rekisteröinti on pakollinen, mikäli henkilö oleskelee Suomessa yli kolme kuukautta. Täten SVA katsoo, että rekisteröinnistä aiheutuvat kustannukset tulisi rinnastaa viisumi ja työ- ja oleskeluluvasta aiheutuviin kustannuksiin ja näin ollen säätää työntekijän sekä perheenjäsenen osalta verovapaaksi eduksi. Nykykäytännössä EU-rekisteröinnistä aiheutuvat kustannukset katsotaan työntekijän veronalaiseksi eduksi, josta syystä SVA näkee, että tarkemmin rajattu kannanotto tältä osin olisi hyödyllinen.

Työnantajan maksamat maahantulon, lupien ja turvallisen työskentelyn kannalta perustellut työntekijän ja hänen perheenjäsenensä rokotukset, lääkkeet ja lääkärintarkastukset ehdotetaan säädettäväksi työntekijän verovapaaksi eduksi. Nykykäytännössä perheenjäsenen kustannuksia on voitu korvata työntekijää rajoitetummin. SVA katsoo, että ehdotus verotuskäytännön täsmentämisestä työntekijälle verovapaasti korvattavista lääkärikuluista sekä lainsäädännön laajentamista perheenjäsenen kulujen korvauksien osalta hyödyllisenä muutoksena.

SVA katsoo myös, että keskeisenä kysymyksenä muuttoon ja asettautumiseen liittyen asunnon hankinnan. Etenkin pysyvän asunnon hankkiminen ulkomailta käsin on haasteellista, josta syystä työnantajat tukevat työntekijöitään asunnon haussa ostamalla tukipalveluita ulkopuoliselta palveluntarjoajalta. Näillä palveluilla on merkittävä rooli yrityksen kannalta siihen, miten nopeasti työntekijä perheineen pääsee asettautumaan. Asunnon hankinnassa tukeminen on globaalisti hyvin yleinen kansainvälisen liikkuvuuden tukipalvelu. SVA katsoo, että nykysäädäntöä olisi syytä täsmentää siten, että työnantajan muut maahantuloon liittyvät kustannukset sisältäisivät ulkopuolisen palveluntarjoajan palvelut väliaikaisen ja ensimmäisen pysyvän asunnon hakemisen.

Helsingissä 28. päivänä elokuuta 2024

SUOMEN VEROASIAANTUNTIJAT RY

Heikki Wahlroos

Puheenjohtaja

Kankaanpää Jukka-Pekka
Suomen Veroasiantuntijat ry

